U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **R. K.,** zastoupený Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2017, č. j. OAM-567/ZA-ZA04-K01-PD1-2014, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2017, č. j. 1 Az 28/2017 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je občanem Ukrajiny, do České republiky přicestoval (dle svého sdělení) z důvodu problémů se členy extrémistických skupin v zemi původu. Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 2. 2015, č. j. OAM-567/ZA-ZA04-K01-2014, byla žalobci udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, na dobu 24 měsíců. Důvodem udělení bylo to, že žalovaný nemohl vyloučit přelití bojů na Ukrajině na další oblasti, včetně domoviny žalobce. Tímto rozhodnutím žalovaný zároveň rozhodl, že se žalobci neuděluje azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Dne 9. 1. 2017 požádal žalobce o prodloužení doplňkové ochrany, nicméně žalovaný žádosti v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) nevyhověl.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „městský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. V odůvodnění uvedl, že vojenský konflikt na Ukrajině se omezil pouze na hranici mezi územím kontrolovaným proruskými separatisty a ukrajinskou armádou. Černigovská oblast (odkud žalobce pochází) je od linie fronty vzdálená, nedochází zde k bezpečnostním incidentům a žalobci proto nic nebrání v návratu na Ukrajinu. Žalovaný při posouzení podmínek na Ukrajině vycházel z relevantních informací a shromáždil dostatek aktuálních zdrojů o zemi původu žalobce, z nichž mohl dostatečně precizně posoudit politickou a bezpečnostní situaci.

V napadeném rozhodnutí se žalovaný rovněž vyjádřil k obavám žalobce týkajících se extrémistických skupin. Na základě shromážděných informací uvedl, že tyto pravicové extrémistické organizace jsou v současné ukrajinské politice marginalizovány a jejich podpora není ve společnosti rozsáhlá, o čemž svědčí i omezená voličská podpora ve volbách v roce 2014. Ukrajinská vláda nadále zasahuje proti nezákonnému jednání jednotlivých členů těchto skupin. Žalobce má možnost se v případě problémů obrátit na státní orgány své země o pomoc, této možnosti však nevyužil a bez dalšího opustil zemi.

[3] Dle městského soudu žalovaný správně posoudil, že důvody, pro které byla žalobci udělena doplňková ochrana, již pominuly. Politická a bezpečnostní situace v zemi se uklidnila, probíhajícím konfliktem jsou zasaženy pouze dvě oblasti z celkového počtu 24, přičemž žalobce nepochází ani z jedné takto postižené oblasti. Žalobce má na území Ukrajiny zázemí, jelikož zde spoluvlastní dům a žijí zde jeho vzdálenější příbuzní. Městský soud proto uzavřel, že žalobci nehrozí v jeho domovské zemi skutečné nebezpečí vážné újmy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítá nesprávné právní posouzení městským soudem, vady správního řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[5] Přijatelnost kasační stížnosti stěžovatel odůvodňuje zásadními pochybeními při zjišťování skutkového stavu, hodnocení důkazů a posuzování právních otázek, které mají dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatel uvádí, že žalovaný a městský soud nesprávně zjistili skutkový stav, jelikož nevycházeli z aktuální situace. Žalovaný si neopatřil žádnou zprávu z přelomu roku 2016/2017 zabývající se bezpečnostními podmínkami na Ukrajině. Shromážděné informace o Ukrajině proto nebyly dostatečně aktuální a objektivní, zejména pokud jde o působení extrémistických skupin. Rovněž neobstaral informace o tom, jakým způsobem extrémistické skupiny zacházejí s obyvatelstvem, ani o jejich případném propojení s ozbrojenými silami či správními orgány. V posuzovaném řízení proto nebylo objasněno, v jaké míře jsou ukrajinské orgány schopny a ochotny zajistit ochranu proti těmto subjektům. Stěžovatel dále připomíná, že v žádosti o udělení mezinárodní ochrany kladl důraz nejen na obecnou obavu z bezpečnostního rizika plynoucího z probíhajícího vojenského konfliktu, ale také na obavu z jednání pravicových extrémistických organizací. Příznivci radikálních skupin jej měli napadnout s cílem ho přinutit, aby se přihlásil k dobrovolnickému batalionu. Ochrana poskytovaná ukrajinskými orgány je pak pouze teoretická, neboť policie je mnohdy nečinná. Stěžovatel také uvádí, že jeho vycestování může představovat rozpor s mezinárodními závazky z důvodu nepřiměřeného zásahu do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života. Stěžovatel již nemá na Ukrajině blízké příbuzné, otec s matkou zemřeli a jeho sestra žije na území České republiky. Jeho nevlastní otec také zemřel a v Černigovské oblasti tak žije již jen jeho teta.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že se ztotožňuje se závěry napadeného rozsudku. K aktuálnosti podkladů konstatuje, že stěžovatel měl možnost se

s podklady seznámit a měl rovněž možnost navrhnout další materiály, které by dle jeho názoru více vystihovaly situaci na Ukrajině. Stěžovatel se však s podkladovými materiály neseznámil a v průběhu správního řízení neuplatnil žádné návrhy na jejich doplnění. Námitka zásahu do soukromého a rodinného života je nepřípustná, neboť ji stěžovatel uplatnil poprvé až v řízení o kasační stížnosti. Žalovaný zároveň uvádí, že mezinárodní závazky neukládají všeobecnou povinnost respektovat volbu osob ohledně země jejich pobytu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Poté se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[9] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Vzhledem k tomu, že ohledně důvodů přijatelnosti stěžovatel uvedl pouze obecná tvrzení, aniž by je blíže konkretizoval, mohl se Nejvyšší správní soud touto otázkou zabývat také pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií. Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že napadený rozsudek považuje za přezkoumatelný. Ke stěžejní námitce nedostatků podkladů o zemi původu uvádí, že žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil množství informací o Ukrajině z různých zdrojů (vlastní zjištění, informace mezinárodních nevládních organizací a další). Jednalo se o následující dokumenty: Informace Ministerstva vnitra Velké Británie z ledna 2016, Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017, Zpráva Freedom House ze dne 27. 1. 2016, Výroční zpráva Amnesty International 2015/2016, Zprávy žalovaného o situaci na Ukrajině (Podmínky výkonu základní vojenské služby a s tím spojené otázky ze dne 15. 10. 2015; Bezpečnostní situace v Oděse ze dne 20. 10. 2015; Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti ze dne 9. 6. 2016; Možnost podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci ze dne

25. 7. 2016; Politická a bezpečností situace, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 24. 11. 2016). Z obsahu těchto zpráv je patrné, že žalovaný situaci na Ukrajině podrobně zkoumal. Obstaral si dostatek relevantních informací z různých vládních i nevládních zdrojů, které ve svém souhrnu poskytovaly ucelený obraz o situaci na Ukrajině. Rovněž se jednalo o aktuální materiály, neboť podstatná část zpráv byla z roku 2016, poslední zpráva byla dokonce ze dne 12. 1. 2017 (tedy z doby krátce před vydáním napadeného rozhodnutí). Z uvedených dokumentů žalovaný ověřil, že žalobci již nehrozí při návratu na Ukrajinu nebezpečí vážné újmy, neboť vojenské střety na východě Ukrajiny se omezují pouze na okolí frontové linie. Černigovská oblast je dostatečně vzdálena od bojových operací, takže jejím obyvatelům za současného stavu konfliktu nehrozí nebezpečí.

[11] Otázkou nebezpečí hrozícího stěžovateli od extrémistických pravicových skupin se žalovaný již zabýval v prvotním rozhodnutí o posouzení mezinárodní ochrany, v němž shledal, že se nejedná o pronásledování z azylově relevantních důvodů. Stěžovatel se proti tomuto posouzení nebránil, ačkoliv mohl podat správní žalobu. V posuzovaném řízení žalovaný shromáždil materiály (zejména zprávy Human Rights Watch, Freedom House a také zprávu žalovaného ze dne 24. 11. 2016), ze kterých plynulo, že současné působení extrémistických skupin na Ukrajině nezakládá (nový) důvod pro prodloužení doplňkové ochrany.

[12] K námitce stěžovatele týkající se nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života neprodloužením doplňkové ochrany Nejvyšší správní soud uvádí, že ji stěžovatel vznesl poprvé až v kasační stížnosti, ačkoli mu nic nebránilo uplatnit ji již v řízení před městským soudem. Jedná se tedy o námitku nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nadto ani včasné uplatnění této námitky by nemohlo založit přijatelnost kasační stížnosti, neboť není nepřiměřeným zásahem, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 – 25, nebo ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 As 84/2015 - 24). Lze rovněž uvést, že na Ukrajině není stěžovatel zcela bez příbuzenských vazeb, neboť zde žije jeho teta a bratranec (ani absence sociálních vazeb by ovšem důvodem pro udělení či prodloužení některé z forem mezinárodní ochrany nebyla, viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2014, č. j. 5 Azs 22/2013 - 31).

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud zároveň dodává, že chápe situaci stěžovatele, který si v průběhu doby, po kterou mu byla udělena doplňková ochrana, vytvořil na území České republiky určité společenské vazby (zaměstnání, bydlení), a proto chce tyto vazby zachovat. K tomuto účelu však nemůže sloužit institut mezinárodní ochrany, který je určen pro výjimečné případy stanovené zákonem o azylu. Pokud má stěžovatel zájem o další legální pobyt v České republice, bude se muset podrobit režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2017, č. j. 9 Azs 13/2017 – 32).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu